

Quo Vadis

Oznámení DKBC (Německého kuželkářského svazu sekce klasik) o ukončení jeho členství v NBC je jen pověstnou špičkou ledovce. Kolem samotného tělesa tohoto ledovce, který je skryt pod hladinou, však koluje celá řada mýtů a polopravd. Jako jeden z mála jsem měl možnost osobně hovořit s většinou osob, které větší či menší měrou přispěly k současnému stavu.

K jeho pochopení je třeba se vrátit ještě do minulého století. Bývalý prezident NBC (tehdy se však NBC jmenovala *Asfaltová sekce*) A.Likovnik (SLO) si spolu s dalšími spolupracovníky uvědomoval, že kuželkářský sport stagnuje, zatímco bowling je na vzestupu. Existovala zde obava, že právě bowling je příčinou poklesu členské základny v NBC.

Skupina kolem Likovnika – k hlavním představitelům patřil např. S.Kubánek (SVK) – se pokusila o změnu na volební konferenci NBC v roce 1997. Tehdy jsem souhlasil se svojí kandidaturou na post sekretáře NBC – obdržel jsem 8 hlasů a můj protikandidát 9. K těm, kdo mi dali hlas patřil i tehdejší prezident DKBC O.Schulmeyer. Stejně jako já neuspěl ve volbě ani Likovnik a na postu prezidenta ho vystřídala C.Wiedenhofer (ITA). Zásahu na tom měl především tehdejší prezident WNBA H.Schwarz (GER), který nelitoval peněz a zaplatil členské poplatky za bulharský svaz a zaplatil i cestovní a pobytové náklady prezidentu bulharského svazu. – Ne všechny členské svazy mají dostatek finančních prostředků. A tak jsou nuceni přijímat sponzorské dary, které jsou vázány slibem, že svaz bude hájit zájmy sponzora. Je veřejným tajemstvím, že těmito sponzory jsou mnohdy osoby blízké vedení NBC či WNBA.

Co se nepodařilo v Trebišově to se povedlo o 4 roky později v Koperu. Během volebního období zemřela paní Wiedenhofer a post prezidenta tak byl volný. Kandidáti byli dva: S.Schweikardt (GER) a P.Indruch (AUT) – oba byli v té době prezidenty svých národních svazů. Panu Schweikardtovi lze leccos vytknout. Je však třeba přiznat mu řečnický talent. Možná právě to rozhodlo o jeho zvolení rozdílem jednoho hlasu. Návrh na kandidaturu pana Schweikardta podal tehdy S.Kubánek. Za náš svaz měl hlasovací právo pan V.Tlamka a dnes si však vyčítá, že se nechal Kubánkem přesvědčit a hlas dal Schweikardtovi.

V Koperu byli dále zvoleni dva viceprezidenti S.Kubánek a F.Makk (HUN), sportdirektor K.Wagner (GER) a předseda rozhodčích H.Stadler (AUT). Konference nevolila sekretáře a výběr nechala na prezidentovi. Ten si pak k sobě vybral pana G.Grubera (GER). Cesta změny byla nastoupena.

Některé změny se povedly. Tak např. rok 2001 se stal také rokem zrodu Champions League – zásluha patří hlavně panu Kubánkovi. Sice v této soutěži nemáme nějaké výrazné úspěchy, ale i u nás je vcelku hodnocena kladně. U dalších změn však takovéto pozitivní hodnocení budeme hledat už s obtížemi. Změn bylo, je a bude více, ale kuželkářská veřejnost zaznamenala především dvě: zavedení disciplíny 120 hs a nový bodovací systém. Stodvacítky přišly na svět v roce 2002 a bodovací systém o rok později. U stodvacítek bylo původně rozhodnuto, že budou aplikovány jen na mezinárodní úrovni, především na MS. Díky tomu dojde ke zkrácení stávajícího programu a ušetřený časový prostor bude možné použít pro jiné nové (a především atraktivní – to byla vize autorů) disciplíny. A tak světlo světa spatřil kuželkářský sprint a soutěže tandemů. Všechny tyto změny byly činěny pod hlavičkou zvýšení atraktivity kuželkářského sportu s cílem zvýšení pozornosti médií a sponzorů.

První významný střet mezi DKBC a NBC se odehrál na konferenci v Augsburgu v roce 2003. Novela mezinárodního sportovního řádu v sobě obsahovala ustanovení, které členským svazům nově nařizovalo povinnost zavést nový systém (tj. 120 hs a mezinárodní bodovací systém) ve všech (podtrhuji slovo všech) soutěžích do dvou let. V Augsburgu sehrál

významnou roli jeden z mýtů, který v některých částech kuželkářského světa přetrvává dodnes: „Němci chtějí ovládnout kuželkářský svět a je třeba jim v tom zabránit“.

Za ta léta, co se pohybují ve vrcholné kuželkářské diplomacii, jsem dávno pochopil, že vedení DKBC o nic takového neusiluje. Bohužel jsem v tomto poznání byl v Augsburgu osamocen. Hlavní boj se zde svedl kolem jednoho jediného slovíčka: muss (česky musí). Němci chtěli, aby navržené změny nebyly nařízeny, ale aby byly doporučeny. Má to svoji logiku. Zprv by NBC neměla zasahovat do svrchovanosti svých členských svazů – vždyť každý má jiné podmínky. Druhý důvod známe každý z vlastní praxe. Je-li nám něco nařízeno, přistupujeme k tomu s odporem. A to se v Německu skutečně stalo. Jinak první obětí 120 hs se stal P.Indruch, který musel opustit post prezidenta rakouského svazu. Jeho funkci převzal L.Kocsis, který v dalších letech sehrál v NBC i WNBA významnou roli..

Na dokreslení atmosféry v horních sférách kuželkářského hnutí je třeba zmínit, že vztahy mezi WNBA a NBC nikdy nebyly ideální. Před těmi 10-15 lety to bylo především ve vztahu dvou osob: H.Schwarze a G.Likovnika. Je to nepěkné říkat, ale úmrtím prvního z nich zde byla šance, aby se vztahy mezi těmito vrcholnými kuželkářskými organizacemi zlepšily. Bohužel tou dobou byla na vzestupu kariéra pana G.Grubera, který je nosným prvkem v protlačování nepopulárních změn. Navíc v rámci WNBA existuje rivalita mezi NBC (sekcí klasik) a NBS (nůžková sekce). Třetí sekce (NBB – žlábký) se spíše kloní na stranu NBS. Upřímně řečeno se těmito třenicím nemůžeme divit. Vždyť principy praktikované v NBC jsou na hraně demokracie a zbývající dvě sekce s tím nechťejí mít nic společného.

Zklidnit atmosféru ve WNBA měl F.Klahold (GER). Jako její nejvyšší představitel se však nedokázal jasně postavit na jednu či druhou stranu sporu a svoji funkci využíval spíše ku prospěchu své vlastní osoby. Není se tedy čemu divit, že v průběhu jeho volebního období sílily tlaky na jeho odvolání. Vedlejším efektem bylo posilování moci prezidia NBC. Před dvěma lety byl zvolen prezidentem WNBA L.Kocsis, který si za svého sekretáře zvolil G.Grubera. Co říci k osobě pana sekretáře? Je to nebývale pilný a výkonný člověk, což ho jistě ctí. Na druhou stranu je to ješita toužící po moci a okruh své působnosti se snaží stále více a více rozšiřovat. Posledním důkazem může být změna hlasovacího práva, která prošla na poslední konferenci NBC.

A tím se dostáváme k událostem posledních dnů. A opět je na místě uvést na pravou míru jeden mýtus. Současný spor není sporem mezi NBC a DKBC, i když se tak jeví. Ve skutečnosti je to válka Němců s Němci. Trojlístek Němců S.Schweikardt, K.Wagner a G.Gruber samozřejmě důvěrně zná situaci uvnitř německého svazu – vždyť to jsou Němci. Jenomže německý svaz s nimi nechce mít nic společného – s důrazem na osobnost G.Grubera. A tak se mezi sebou perou a výsledkem je to, co se stalo. Ale tím to pochopitelně nekončí.

Ve vedení DKBC byla v minulosti celá řada osobností, které postupem času přešla na druhou stranu – např. E.Zimmermann, K.Barth. Jedním z posledních je H.Seitz, který se v roce 2005 stal sportdirektorem DKBC. Konference NBC se poprvé zúčastnil ve stejném roce v Brně a své první dojmy zveřejnil v německém časopisu. Mimo jiné zde napsal, že delegáti konference mnohdy nevědí o čem se hlasuje a ruku zvedají podle svého souseda. I když měl pravdu, byl z toho velký spor mezi vedením NBC a DKBC. O rok později v Poznání předkládal na konferenci NBC návrh na zrušení problematických ustanovení v mezinárodním sportovním řádu. A dnes?

Existují informace, které však nejsem schopen si nezávisle ověřit, které říkají, že rozhodnutí o vystoupení DKBC z NBC padlo mnohem dříve. K 30. 6. letošního roku skončil ve své funkci K.-H.Schmidt – šéftrenér německé reprezentace, který stojí za úspěchy německých reprezentantů z posledních let. (K čemu šéftrenéra, když reprezentace nebude?) Informace o vystoupení se prý na webu v Německu objevila již 14. 8. 2009. Atmosféra v Německu je

značně nepřehledná. Vedle zastánců tradiční disciplíny 200 hs existují dnes i příznivci nového hracího systému. Při pohledu z venku se zdá, že se poměr sil pomalu mění ve prospěch 120 hs. Jak to však nakonec dopadne, je ve hvězdách. Může se stát, že se DKBC rozštěpí na dvě části, z nichž jedna se vrátí do lůna NBC. Poslední krok vedení DKBC však také může Němce stmelit a za jediného viníka bude označeno prezidium NBC. Ale to jsou jen spekulace.

Teprve budoucnost ukáže, kterým směrem se vývoj v Německu bude ubírat. Za této situace by bylo neuvážené podnikat jakékoliv zbrklé kroky. To však neznamena, že bychom měli zůstat v nečinnosti. Je naprosto legitimní, položit si za této situace otázku: „Co nám členství v NBC přináší?“ Odpověď na ni není jednoznačná. Existují důvody pro setrvání i pro vystoupení.

Podívejme se nejprve na důvody k osamostatnění. V první řadě padne diktát, co se má u nás hrát. Budeme to pouze my, kdo o tom bude rozhodovat. S členstvím v mezinárodních organizacích je spojena také státní reprezentace. A ta něco stojí. V podmínkách, kdy klesají státní dotace na tuto činnost, je třeba uvažovat o úsporách. Je však třeba zmínit, že státní dotace nám stále ještě umožňuje se účastnit mezinárodních soutěží, aniž bychom museli použít finance z jiných zdrojů. Otázka ale je, jak dlouho.

Pokud kolem sebe vybudujeme hradbu, za kterou nikoho nepustíme, pak si musíme být vědomi, že tato hradba nám současně bude bránit, abychom vyšli ze své izolace. Za současné situace máme možnost udržovat styky se svými zahraničními partnery – pokud vystoupíme, může NBC vydat nařízení, že pod hrozbou pokuty musí členové NBC zpretrhat s námi veškeré styky a vazby (už existují takové signály vůči Němcům). Aby se mladá generace mohla rozvíjet, potřebuje mít před sebou určitou perspektivu. Někoho možná nechává v klidu vidina startu s líčkem na prsou, někdo jiný je ochoten pro to i něco obětovat. Máme právo mu tuto šanci vzít? Skutečně si chceme hrát jen na vlastním dvorečku? Pokud zůstaneme členy NBC, budeme mít stále možnost (i když třeba jen teoretickou) ovlivňovat její chod.

V neposlední řadě je třeba si uvědomit, že naše postavení se liší od toho německého. Němci tvoří cca 60 % členské základny v NBC. My jsme sice druhý „nejlidiatější“ člen, ale s Němci se nemůžeme srovnávat. A to hlavně platí v úspěšnosti v mezinárodních soutěžích. MS bez Němců přestává být zajímavé. Koho však bude mrzet naše nepřítomnost? V Německu jsou všichni významní výrobci kuželkářské techniky, kteří jsou i významnými sponzory německého ale i mezinárodního kuželkářského sportu. My v tomto směru nemáme co nabídnout. Dále je třeba si uvědomit, že v Německu jsou rozvinuty všechny sekce WNBA a mezinárodní scénu opouští jen sekce klasik. Pokud my vystoupíme z NBC, ztrácí smysl naše členství ve WNBA. A tak by se mohlo stát, že Českou republiku bude v FIQ zastupovat jen bowling.

Sečteno a podtrženo. Pokud bychom v těchto dnech chtěli podpořit DKBC svým vystoupením z NBC, bylo by to z naší strany jen plácnutí do vody – na počátku trocha vzruchu a pak klid. Takovýto radikální krok by měl význam jen v případě, kdyby se k němu spolu s námi odhodlali i další členové NBC.

Na závěr jsem si ponechal vyluštění hádanky: „Komu tato situace vyhovuje?“ Podíváme-li se do historických tabulek, tak vidíme, že tradičním rivalem Německa byla Jugoslávie – která má nyní v NBC 6 svazů. Soupeření se odehrávalo nejen na kuželkářských drahách ale i mimo ně. Není jistě náhodou, jaké je rozložení sil v současném prezidiu NBC. O snahách bývalých států Jugoslávie k prosazení svého vlivu svědčí i počet soutěží, které se zde každoročně konají.

Chceme-li něčeho dosáhnout, musíme najít pro své vize spojence. Zůstaneme-li izolováni, ničeho nedosáhneme a nic dobrého nás ani nečeká.

Jiří Jančálek